

Humánszolgáltató Központ

Beszámoló Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja működésének 2024. évi tapasztalatairól

1. Az intézmény megnevezése, székhelye, telephelye a 2011. évi CXCV. törvény 8/A.§-a alapján:

megnevezése: Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja

rövidített neve: Humánszolgáltató Központ

székhelye: 7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

telephelyei:

Hajléktalansegítő Szolgálat 7100 Szekszárd, Mátyás király utca 59.

Pszichiátriai Betegek Közösségi ellátó Szolgálat 7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

Családok Átmeneti Otthona 7100 Szekszárd, Csatári utca 70/B.

Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

Családsegítő és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

2. Az intézmény irányítása, felügyelete:

irányító szerve: Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás Társulási Tanácsa

székhelye: 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

fenntartója: Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás

székhelye: 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

3. Az intézmény feladata:

Feladata a szociális-, és gyermekjóléti alapellátás személyes szolgáltatások körének működtetése, és a kötelező átmeneti elhelyezés feladatainak ellátása Szekszárd város, és a társult települések, a Szekszárdi járás közigazgatási területén, illetve Magyarország területe.

4. Az intézmény a következő önálló szakmai egységekből áll (lsd. 6. számú melléklet: Organogram):

- Családsegítő és Gyermekjóléti Központ,
 - Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Közösségi Pszichiátriai Ellátás,
- Családok Átmeneti Otthona,
- Hajléktalansegítő Szolgálat (nappali melegedő és népkonyha, utcai szociális szolgálat, hajléktalanok átmeneti szállása és éjjeli menedékhelye).

7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

tel: 06/74 511 – 475, email cím: humanszekszard@tolna.net

Humányszolgáltató Központ

2018. április 1. naptól intézményünkben megyei feladatot ellátó Fogytékosságügyi Koordinációs Pont működik, 2 fő főállású munkatárs foglalkoztatásával. A projekt 2021. december 31. napig tartott. 2022. január 1. naptól 10 millió forintos állami támogatással, a költségvetésben megjelenítve a Humányszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Központ kötelező feladata határozott, évről évre hosszabbítva, 2024. december 31. napig tartó időintervallumban.

5. Az intézmény vezetése

A részintézmények tevékenységét az intézmény vezetője koordinálja, vezető testülete a részegységek szakmai vezetői és az intézményvezető, valamint a tanácskozási joggal rendelkező Közalkalmazotti Tanács mindenkor elnöke által alkotott vezetői team. Az intézmény önálló jogi személy, részben önálló gazdálkodó, gazdálkodással kapcsolatos feladatait Szekszárd Megyei Jogú Város Gazdasági Igazgatósága látja el.

6. Az intézmény ellátási területe

Az intézményi társulás 2024. évben 9 település területén nyújtotta a személyes gondoskodást nyújtó alapellátást, a szociális- és gyermekjóléti szolgáltatásokat. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás Szekszárd, Szálka, Decs, Bata, Öcsény, Pörböly, Várdomb, Sióagárd és Szedres településeken működött a társulás keretein belül.

Az utcai szociális munka szolgáltatás Szekszárdot, Szálkát, Decset, Öcsényt, Harcot, Zombát és Báticaszékét fedte le.

A gyermekjóléti alapellátáshoz kapcsolódóan az átmeneti gondozást Szekszárd Megyei Jogú Város Humányszolgáltató Központja Családok Átmeneti Otthona lát el feladatokat.

A szociális alapellátásokhoz kapcsolódóan a pszichiátriai betegek ellátása terén Szekszárd Megyei Jogú Város Humányszolgáltató Központja Közösségi Pszichiátriai Szolgálat lát el feladatokat Szekszárd, Decs, Öcsény, Zomba, Szálka településeken.

Az utcai szociális munka szolgáltatással kapcsolatos tevékenységet Szekszárd Megyei Jogú Város Humányszolgáltató Központja Hajléktalansegítő Szolgálat végezte.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ pedig a Szekszárdi járás településein biztosítja a gyermekvédelmi gondoskodás hatósági intézkedéseikhez kapcsolódó szociális segítő tevékenység koordinálását, illetve végzését, valamint a jogszabályban meghatározott speciális szolgáltatásokat (kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, kórházi szociális munka, pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, fejlesztő pedagógiai szolgáltatás, családkonzultáció, mediáció) és az iskolai, óvodai szociális segítő tevékenységet/szociális munkát, valamint a szociális diagnózis elkészítését és szakmai, módszertani segítséget (esetmegbeszélés, szupervízió, konzultáció, továbbképzés) nyújt a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgáltatók szakemberei számára.

Humán szolgáltató Központ

A szolgáltatások működésének, fenntartásának költségeit Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetési rendelete tartalmazza. A működés alapjául szolgáló normatívák egy részét Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata közvetlenül hívja le, a kiegészítő normatívákat pedig a Társulás igényli és bocsátja a szolgáltató szervezet rendelkezésére. A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ fenntartása, működtetése és az ahhoz kapcsolódó egyéb fenntartási költségek kizárólag Szekszárd várost terhelik, mint járásszékhely települést.

A társult települések hozzájárulás nélkül vették igénybe a Családok Átmeneti Otthona, a Hajléktalansegítő Szolgálat, a Községi Pszichiátriai Szolgálat szolgáltatásait, melynek finanszírozását Szekszárd Megyei Jogú Város saját forrásaiból kiegészített állami normatív támogatások adják.

7. Személyi- és tárgyi feltételek

Az intézmény 65 főnyi főállású munkatársi állománnyal dolgozott többé kevésbé (Intézményünket is súlyosan érinti a szociális területet jellemző fluktuáció, ami adódik a szakmai megbecsülés hiányából, valamint a szociális területen dolgozók bérének nagyon alacsony szintjéből, így több üres álláshellyel is rendelkezünk folyamatosan), heti 40 órában látják el feladatukat. A társult településeken a család- és gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében 5 fő családsegítő dolgozott. 2018. szeptember 1. naptól a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ kötelező feladataként a Szekszárdi járás településein működő köznevelési, közoktatási intézményekben nyújtjuk az óvodai, iskolai szociális segítő szolgáltatást. Ezen szolgáltatás biztosítását 8 fő segítő szakember biztosítja a Szekszárdi járásban. A 2024. évben rendelkezésre álló munkatársi létszám elégséges volt a feladatok ellátásához. Megbízási jogviszonyban állt rendelkezésre jogszabályok által előírt tanácsadói feladatok ellátására 1 fő jogász, 1 fő fejlesztőpedagógus, 1 fő szakmai tanácsadó szupervízor, 1 fő orvos konzultáns, 1 fő orvos, valamint 1 fő pszichológus (mivel nem tudunk/tudunk főállásban pszichológust foglalkoztatni).

Intézményünk jelenleg határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik, a jogszabályban előírt képesítési előírásoknak megfelelően.

2024. május 1. naptól Szekszárd Megyei Jogú Város Humán szolgáltató Központja székhelyet váltott, mégpedig visszaköltözött a 7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5. szám alatti székhelyére. Az épületben a Humán szolgáltató Központ három szakmai egysége, a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Községi Pszichiátriai Ellátás kapott helyet.

2024 évben a Családok Átmeneti Otthona szolgáltatás férőhelyek száma továbbra is maradt a 20 fő, ami az éves statisztikát tekintve elegendőnek bizonyult.

Humán szolgáltató Központ

A különböző prevenciós és szakmai rendezvényeink lebonyolításához továbbra is a Babits Mihály Kulturális Központ helyiségeit, illetve a Vörösmarty utca 5. szám épületébe való visszaköltözést követően, az épület adottságainak megfelelő termeket tudtuk igénybe venni. Egyebekben az anyagi források által – normatíva és pályázatok - lehetővé tett alapok álltak rendelkezésre. Így minden társult településen biztosított volt a szükséges iroda, a zárható iratszekrény, a minimális számítógépes háttér.

A Humán szolgáltató Központ 2024. évi tevékenységét az itt következő rövid összefoglalóval, a lényegi elemek kiemelésével érzékeltetjük. A részletes adatokat a mellékletként csatolt, az egyes szakmai egységekre vonatkozó beszámolók, statisztikai táblázatok tartalmazzák. Intézményünk egész évben törekedett arra, hogy folyamatosan megjelenjen a város és a társult települések mindennapjaiban. Szolgáltatásainkat úgy szerveztük, illetve igazítottuk az éppen aktuális kihívásokhoz kapcsolódóan, hogy azok a települések lakosai számára elérhetőek legyenek, hogy azokról mindenki értesüljön. Amennyire lehetett, a programjainkat az online térben is igyekeztünk megszervezni, valamint az online tér egy nagyon jelentős és meghatározó kapcsolattartási, kommunikációs formaként működött a 2024. évben is, szigorúan ügyelve az adatvédelmi szabályokra és a Szociális Munka Etikai Kódexében foglaltakra.

A Humán szolgáltató Központ szakmai egységei – Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Községi Pszichiátriai Ellátás, Hajléktalansegítő Szolgálat, Családok Átmeneti Otthona - tekintetében 2024. évben lezajlott ellenőrzéseket a 7. számú melléklet tartalmazza.

8. A működéssel kapcsolatos főbb megállapítások a következők:

A nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek veszélyeztetettségének 4 fő okaként a nevelési probléma, a szülők, család aktuális életvitele, családi konfliktus és a gyermek elhanyagolása jelölhető meg. Valamint az utóbbi időszakban megfigyelhető, hogy a kamaszkorban lévő kiskorúak öndestruktív (szerhasználat, magatartásprobléma, kriminalizálódott életmód) életmódjukkal saját és környezetüket veszélyeztetik.

Sok gondozott család (kb. 40%-a) él hátrányos körülmények között a város szegregátnak mondható városrészén.

Az itt élő családok nehéz anyagi körülmények között, mondhatni mélyszegénységben élnek. A családok nagy részének egyedüli bevételi forrása a szociális támogatások, valamint a gyermekek után járó támogatások. Az itt élők 90%-a munkanélküli, és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, tanuláshoz és a munkavállaláshoz való hozzájárásuk a szocializációs hiányosságok, illetve az integráció hiánya miatt nem megoldott. Sokan kriminalizálódnak, és „jövedelem kiegészítés” céljából bolti lopások, és illegális tevékenységekből tartják fent magukat, valamint családjukat. Központunk folyamatosan készült/készül a különböző adományok gyűjtésére, közvetítésére.

Az itt élő családokat 80%-ban Központunk és Szolgálatunk is hosszabb ideje gondozza elsősorban anyagi, a nem megfelelő higiéniai szokások, illetve gyermeknevelési problémák, iskolai hiányzások miatt. A családok alul szocializációja miatt nehezen integrálódnak többek

Humán szolgáltató Központ

között az oktatási nevelési intézményekbe, valamint egyéb társadalmi csoportokhoz. A családok saját családjuk működtetéséhez sem rendelkeznek megfelelő gyakorlattal és tapasztalattal, hogy a kríziseket elkerüljék, valamint az életvezetésükhöz elengedhetetlen tapasztalatokat elsajátítsák és működtessék azokat, ezért a szociális tevékenységet végző kollégák sokszor találják szemben magukat kihívással és megoldhatatlannak tűnő feladattal.

Az ügyfelek rendelkezésére álló támogatási lehetőségek az esetek nagy részében elégtelenek, bár mind az Önkormányzat, mind a Humán szolgáltató Központ intézményei jelentős erőfeszítéseket tettek a nehézségek enyhítésére (ruha, élelmiszer, bútor adományok növelése, családsegítés intenzívebbé tétele, csoportokkal végzett szociális munka fejlesztése, társintézményekkel való együttműködés fejlesztése stb.).

A gyermekjóléti alapellátás működési tapasztalatai igazolják azt a több éves tendenciát, hogy a gyermekeket veszélyeztető legfontosabb tényezők elsősorban nem az anyagi nehézségekre vezethetők vissza, hanem környezeti, életviteli jellegűek (61%).

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által működtetett speciális szolgáltatások tekintetében a tanácsadást és a fejlesztést igénybe vevők 2024. évben: pszichológus 51 fő, forgalma: 120; jogász 55 fő, forgalma: 70; fejlesztő pedagógus 21 fő, forgalma: 323.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 2024. évben 511 gyermekkel került kapcsolatba gondozási feladatainak ellátása során, melyet kiegészített a speciális ellátások biztosítása során megjelentek száma: 9.955 fő volt (gyermek és felnőtt egyaránt).

2024. évben a szociális segítő tevékenység ellátása, koordinálása során felmerülő nehézségek az alábbiak voltak:

- szülők együttműködési készségének hiánya, az együttműködésben a szülők agresszív magatartása,
- szülők közönye, érdektelensége, passzív jelenléte a családban, a gyermek ügyeinek vitelében,
- nagyon súlyos anyagi nehézségek,
- életviteli gond a családban,
- elhanyagolás több formája: köznevelési, egészségügyi, érzelmi, ételmezési, lakhatási stb. területen,
- családok diszfunkcionalitása, melyet nehezít: szerhasználat, egyéb függőség,
- szerhasználat: alkohol és tudat módosító szerek használata,
- egyre súlyosbodó gondokat okoz a szülők és a családban élő gyermekek, fiatalok mentális állapotának romlása, melyet a szerhasználat, alkohol problémák és egyéb függőségek rontanak, hatást gyakorolnak a szűkebb és tágabb környezetre is,
- szülők gyermeknevelési készségeinek hiánya, szakemberek tanácsainak be nem tartása, vagy megtartásának képtelensége, vagy a hiányzó szolgáltatások, illetve a szolgáltatásokba jutás hosszú várakozási ideje miatti elmaradás, ami tovább súlyosbítja a nevelési nehézségeket,
- gyermekek bántalmazása,
- gyermekek, fiatalok érdektelensége, céltalansága, félelme és fokozódó szorongása,

Humánszolgáltató Központ

- a szülők és gyermek feszültsége, mentális állapotuk romlása (ezt súlyosbítja a szakember hiánya pld: kevés az iskola pszichológusok száma),
- tanulási nehézségek, iskolai hiányzások magas száma,
- gyermekek önmaguk erkölcsi veszélyeztetése, önagressziójuk (falcolás),
- gyermekek függősége, elsősorban internet, játék és szerhasználat területén.

A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

2024. évben összesen 11 gyermeket érintett. A kialakult helyzetekben nem volt lehetőség más megoldást találni a gyermekek számára, mely helyzetet nehezített, hogy bevonható családtag, vagy harmadik személy sem volt a család körében, akihez elhelyezhetőek lehetettek volna a gyermekek. Óriási problémát jelent a gyermekvédelmi szakellátás súlyos helyzete, a nevelőszülők hatalmas hiánya, amely azt eredményezi, hogy a gyermekek a súlyos veszélyeztetettségük ellenére is maradnak a vérszerinti családjukban, mert nem tudják őket elhelyezni a gyermekvédelmi szakellátás otthont nyújtó ellátásában, mert nincs férőhely és nincs nevelőszülő. A nevelőszülők és a férőhely hiánya eredményezi azt, hogy újszülöttek a kórházban maradnak több hónapon keresztül, teljesen ellentmondva a gyermek érdekének, valamint súlyos felelősséget hárítva a kórházakra.

A legnagyobb gondot a kiemelt gyermekek családjában való szakmai munka végzése során az okozta, hogy a szülők, vagy egyéb családtagok nem tudtak, sok esetben nem is akartak semmit megtenni annak érdekében, hogy a gyermekek legfőbb érdeke érvényesüljön, azaz haza kerüljenek, és a vérszerinti szülőkkel nevelkedjenek. A problémák és a szülőkkel történő konzultációk eredménye egy szülői csoport tematizálása, melyek megszervezésére volt törekvés. 2023. évben tervezett és újra gondolt csoportfolyamatok megszervezésére 2024 évben került sor.

Továbbra is megfigyelhető a mentális betegségekben szenvedők számának a növekedése, akiknél nagy arányban nincs belátási, betegség belátási képesség sem. Ezen problémákban nem csak a felnőttek, de gyermekek – akár általános iskola ötödik osztályos kortól – is érintettek. Nagy gond az, hogy országosan is, de a járásban kifejezetten továbbra sem megoldott, azaz hiányzik ezen problémák egészségügyi, szociális ellátó rendszere.

Sikeres, magas színvonalú szakmai munka végzése alapján intézményünk a Bács-Kiskun és Tolna vármegyei területi szakmatámogatási rendszer konzorciumi tagjaként, mint a család- és gyermekjóléti szolgáltatás módszertani munkában veszünk részt és képviseljük a vármegyénket, illetve szervezzük a szakmai műhelyeket, segítjük a területen dolgozó szakembereket.

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal közösen szervezte és bonyolította a prevenciót szolgáló tevékenységeket: szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programokat a településen élő gyermekeknek, az utcai – és lakótelepi szociális munka keretein túl is. Ezen szerveződésben megvalósultak például pályázati hirdetések rajz és fotópályázat, illetve vers és prózaíró pályázat, kézműves foglalkozások ünnepekhez kapcsolódóan stb. 32 alkalommal valósult meg programszervezés a munkatársak által, melyen 93 gyermek vett részt. Továbbá három alkalommal került megszervezésre Családi Nap, mely alkalmak során 157 főt sikerült bevonni. Pályázat 4 alkalommal került meghirdetésre a beérkezett pályamunkák száma összesen: 347. Intézmény által szervezett napközik száma 4

Humán szolgáltató Központ

(ebből a nyári napközi négy héten keresztül működött a nyáron) összesen 338 gyermek bevonása valósul meg ezen programba. Elért személyek száma: 935/fő.

A Községi Pszichiátriai Ellátás célja, a pszichiátriai problémákkal küzdők lakókörnyezetében történő gondozása, valamint gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése. A közösségi ellátás szolgáltatásai révén az abba bekapcsolódó kliensek és hozzátartozóik mindennapi életvitele könnyebbé válik, felmerülő konfliktusaikra hamarabb találnak hatékony megoldást. A szolgáltatások komplexitása révén rövidülhet a fekvőbeteg intézeti elhelyezés, kitolódhat a tartós elhelyezést nyújtó ápolást gondozást biztosító otthonba történő elhelyezés, hiszen egyes feladatok átvállalásra kerülnek, mind az egyén, mind a hozzátartozó megtanul együtt élni az irreverzibilis tünetekkel, folyamatokkal. Az ellátás feladata, hogy segítséget nyújtson az egészségügyi és pszichés állapot javításában, a mindennapi életben adódó konfliktusok és problémák megoldásában. A szolgáltatás célcsoportja: A BNO 10 kódkönyv F 20-29 vagy F 31-33 vagy F 41-42 diagnóziskódba tartozó 18. életévét betöltött szakellátással együttműködő pszichiátriai problémákkal küzdő személyek. A szolgáltatás igénybevételének módja: A szolgáltatás igénybevétele önkéntes és térítésmentes. Munkatársainkkal a kapcsolatfelvétel személyesen, levélben, e-mail-ben vagy telefonon történhet. A személyes találkozás az ellátás székhelyén vagy az ellátást kérő otthonában történik. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy kórházi kezelés idején, a pszichiátriai vagy rehabilitációs osztályon vegyünk fel a kapcsolatot leendő ügyfelünkkel, ebben az osztályos szociális munkás segítségünkre van (időpont és helyszín biztosítása).

A 2024-es év folyamán 5 új ügyfél került a szolgáltatásba és 2 fő ellátása szűnt meg. Egyik kliens 2023 év végén eltűnt, rendőrségi eljárás indult az ügyben, de nem találták meg, a megállapodását 2024.02.29-én lezárásra került, másik ügyfel a Kék Madár Alapítvány lakóotthonába költözött, így a vele való együttműködés 2024.03.15-én került megszüntetésre. Új kliensek közül két főt a Pszichiátriai Osztályon dolgozó szociális munkások, egy főt a Családok Átmeneti Otthonának vezetője, egy főt a Családsegítő Szolgálat munkatársa és egy főt a Humán szolgáltató Központ Fogymunkaügyi Tanácsadó kollégája delegálta.

Az ügyfelek esetei és szerteágazó ügyintézése okán több alkalommal került sor együttműködésre a kórházi szociális munkásokkal, esetmenedzser kollégákkal, családsegítő munkatársakkal, a Szociális Osztály ügyintézőivel, a Decsi Polgármesteri Hivatalban dolgozókkal, a Szent Erzsébet Caritas Alapítvány-, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat önkénteseivel, a Szociális Központ vezetőjével és munkatársaival, a Szekszárdi Vagyonkezelő Kft.-vel, a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság szakembereivel, a Tolna Vármegyei Kormányhivatal és a Szekszárdi Járási Hivatal ügyintézőivel. Három ügyféllel kapcsolatban történt párhuzamos segítő tevékenység a családsegítő munkatársakkal, illetve esetmenedzser kollégákkal. Egy kliens esetében, akinek kisgyermek nevelőszülőknél él; a Gyámhivatal javaslatára jövő évben tervezik a kisfiú hazagondozását, amennyiben kliens mentális állapota és életkörülményei alkalmasak erre. Másik ügyfél tinédzser fia él nevelőszülőknél, iskolai eredményei kiválóak és a kapcsolattartás is folyamatos édesanyjával. Két ügyfél tekintetében együttműködés valósult meg a Szekszárdi Járási Hivatal Gyámügyi Osztályával, egyik kliens esetében a hivatal kérte az Intézmény állásfoglalását a gyámság alóli felmentés kapcsán.

Humán szolgáltató Központ

A hajléktalanok ellátása tekintetében folytatódik az egyre romló tendencia, mely már a korábbi években is érzékelhető volt, ahogy azt a korábbi évek beszámolóiban is megjelenítettük. A kezeletlen pszichés betegek számának növekedése, és az agresszív esetek gyakoribbá válása tapasztalható, melyeknek kezelésére intézményünk nem alkalmas, nem feladata ezen súlyos problémák megoldása. A probléma országos jellegét az is mutatja, hogy a BM a módszertani munka tekintetében a szociális és az egészségügy területének együttműködését a hajléktalanok kezelése tekintetében fontos, megoldandó feladatként kezeli. 2024. évben is többször kellett egyes személyek tekintetében határozatot hozni az intézményi jogviszonyuk felfüggesztésére vonatkozóan, amelyek a házirend be nem tartásából, súlyos esetekben egymás fizikai bántalmazásaiból, valamint a kollégák megfenyegetéséből adódtak. A klienseink száma – éves szinten - a korábbi évhez képest stagnálást mutat. Az okokat illetően - tapasztalatainkból kiindulva – egyrészt az effektív hajléktalanságba való belecsúszás mértékének csökkenését látjuk (több munkalehetőség, magasabb minimálbér, illetve a munkavállalás kapcsolatokra gyakorolt pozitív hatása, ezt támasztja alá a kevesebb újfelvétel is), másrészt a kilépés nagyobb esélyét véljük (szintén a munkavállalási lehetőségekkel függhet össze).

Gyakran előforduló probléma, hogy olyan személyek kérnek ellátást intézményunktől, akik a hajléktalanellátás intézményeiben nem elláthatók, nem intézmény képesek, de az egészségügyi szervezetek sem tudják ellátni akut egészségügyi probléma hiányában. A fentieket tetézi, hogy számos súlyos pszichés betegnek nincs betegségtudata, így a még potenciálisan ellátást biztosító egészségügyi intézményekhez sem jutnak el, megtagadják az ellátást, vagy önkényesen megszakítják. Egyre nagyobb problémát jelent az utcai szociális munka szolgáltatásunk számára az utcán élő, megjelenő emberek elutasító és agresszív viselkedése. Nem együttműködőek, a felajánlott szolgáltatásokat, lehetőségeket nem fogadják el, gyakran agresszíven lépnek fel a segítséget felajánló szociális munkásokkal is. Azonban ezen helyzetek során gyakran előfordulnak olyan személyek, akik nem hajléktalanok, akik a környező településekről jönnek Szekszárdra.

Új problémás helyzetet jelent, hogy az Intézményből a Házirend be nem tartása vagy a bentélők súlyos veszélyeztetése, fizikai bántalmazása okán határozott idejű kitiltásra került személyek kártérítési pert indítanak az intézmény ellen.

Ellátási specialitások

- 1. A család- és gyermekjóléti szolgáltatást** Szekszárd mellett Szálka, Bata, Decs, Öcsény, Várdomb, Pörboly, Sióagárd és Szedres településeken biztosítja a Humán szolgáltató Központ társulás keretében. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2024-es évben Szekszárd településen **1425 fő** számára nyújtott szociális segítő tevékenységet, amely **3,48 % növekedést** mutat, az előző évhez (2023 - 1377 fő) képest. Ebből **461 kiskorú** került látóköreinkbe (**14,9 %** növekedés az előző évhez képest), veszélyeztetettként, a veszélyeztetettség gyanújának felmerülése miatt, vagy a szülők/törvényes képviselők problémáján keresztül váltak érintetté és jelentek meg ellátásunkban. A társult települések erre vonatkozó adatait a települések családsegítői által készített éves beszámoló tartalmazza. Hosszabb távú, együttműködésen alapuló gondozási formában 266 főnek, 87

Humánszolgáltató Központ

családnak nyújtottunk támogatást, melyből a kiskorúak száma 141 fő volt, míg eseti (egyszeri) szociális segítő tevékenységet 1001 főnek biztosítottunk, mely 400 családot érintett. Az elsődleges problémák tekintetében a gyermeknevelési, családi-kapcsolati gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézség, és a vele járó viselkedésproblémák, illetve életviteli problémáik miatt kerültek klienseink leggyakrabban látóköreinkbe. (lsd. 1. számú mellékletben)

A **2024-es évben** intézményünkhöz Szekszárd vonatkozásában **492 jelzés** érkezett az észlelő-és jelzőrendszer tagjaitól. Az előző évben beérkezett jelzésszámhoz viszonyítva ez lényegesen magasabb, mintegy **62 %-os növekedést** mutat. Ezen belül **280 jelzés az, amely kiskorúak veszélyeztetettségének gyanúját vetette fel, 212 jelzés pedig a felnőtt korú lakossággal kapcsolatosan érkezett** intézményünkhöz. A 2024-es évben intézményünkhöz **132 esetben** érkezett új – eddig nyilvántartásunkban nem szereplő személlyel kapcsolatos - jelzés. Az új jelzések megoszlása szempontjából **42 jelzés érkezett kiskorúak (16 %-os csökkenés) vonatkozásában, 90 (28,5%-os növekedés) jelzés pedig a felnőtt korú lakosságot érintően. Az új jelzések száma 2024-ben a 2023-as évhez viszonyítva 10,9 %-os növekedést mutat összességében.** A gyermekek esetében a jelzésben érintettek száma **543 fő** volt, felnőttekre vonatkozóan **505 fő** érintett jelent meg látóköreinkben az elmúlt évben, ez összesítve **1048 fő Szekszárd vonatkozásában.** A jelzések számának alakulása kapcsán - szétbontva az észlelő -és jelzőrendszer tagjai szerint - az alábbiakat figyelhetjük meg. A korábbi évek adataihoz hasonlóan a 2024-es évben is a **legtöbb jelzés, a köznevelési intézményektől érkezett 174 db jelzés, amely 159,7%-os növekedést** mutat, ezt követően kimagaslóan magas számban érkezett intézményunktől jelzés a **rendőrségtől (51 db jelzés)** és a **jegyzői hivataltól (49 db jelzés),** gyermekek vonatkozásában a számadat kismértékű növekedést, felnőttek esetében ez minimális csökkentést mutat az előző év adataihoz képest. érkezett. A köznevelési intézményektől érkezett jelzések hátterében, főképp az igazolatlan iskolai mulasztások, illetve a gyermekek beilleszkedési-, viselkedési-, magatartásproblémái állnak, míg a jegyzői hivataltól, rendőrségtől érkezett jelzések, a **hozzátartozói erőszak kapcsán érkeztek.**

A köznevelési intézményektől érkezett jelzések sajnálatos módon egyre gyakrabban jelezték és hívják fel figyelmünket az alábbi problémára: A **súlyos ADHD, illetve Autizmus/Autizmus spektrumzavarral érintett gyermekek** nevelésére/oktatására a mai oktatási rendszer nem minden esetben tud releváns válaszokat adni.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által 2024-es évben nyilvántartott **veszélyeztetett kiskorúak** száma **327 fő,** mely **42,17 %-kal több** az előző év adatához képest. A Szolgálatunkkal kapcsolatban álló **kiskorúak számának ez 70,9 %-a.**

A **veszélyeztetettség leggyakoribb fő okaként** - hasonlóan a 2023-as adatokhoz - a **környezeti tényezők**ből adódó problémák (221 kiskorú esetében) mutathatók ki. Az egyes településekre vonatkozó beszámolókat a melléklet tartalmazza.

- Közösségi Pszichiátriai ellátás:** 2024. évben is, a tavalyihoz hasonlóan Intézményünk állami normatíva forrásból biztosította ezt az ellátást Szekszárd város és a társulás öt – Szálka, Decs, Öcsény, Zomba, Harc - települése területén. A szakmailag önálló csoport 3 fővel látja el ezt a feladatot. A 2024. évben 47 főt gondozott a szolgáltatás (40 fő Szekszárd, 1 fő Szálka, 1 fő Öcsény és 5 fő Decs). A 2024-es évben 5 új együttműködést kötött a szolgáltatás. A 2020. évben már létrehozott facebook elérhetőséget használtuk

Humán Szolgáltató Központ

továbbra is az igénybevevők kérésére, ahol a friss információkat azonnal meg tudtuk osztani az internetet használó kliensekkel. Messengeren is lehetőségük volt kapcsolatot tartani a szolgáltatással, ahol az intézményi profilt használták a szakemberek az Etikai Kódex-et és a GDPR szabályait szigorúan betartva. Ez a kapcsolattartási forma annyira népszerűvé vált az ügyfelek körében, hogy folyamatosan működtetjük, használjuk a kapcsolattartásra, információcserére. Ebben az évben 2 fő ellátott esetén szűnt meg gondozás. Dr. Simonné Dr. Gábor Orsolya havi két alkalommal segíti a munkákat. Az esetvitelekben való elakadásokon túl a kliensekkel való személyes találkozásokkal támogatja a sikeres gondozói munkát. (lsd. 2. számú mellékletben)

3. Családsegítő és Gyermekjóléti Központ: A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1. nappal működik és a Szekszárd járás 17 településén biztosítja a jogszabályban meghatározott speciális szolgáltatásokat, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítő munkatársaival szoros együttműködésben a gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szociális segítő munkát, tevékenységet végez, illetve koordinál. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ 2024. évben 511 gyermekkel került kapcsolatba gondozási feladatainak ellátása során, illetve ezt kiegészítette a speciális ellátások biztosítása során megjelentek száma: 9955 fő volt (gyermek és felnőtt egyaránt). A 2024. évben gondozott családok (gyermek) esetében elmondható – családba fogadás és a vérszerinti családgondozás (ahol a gyermekek már nem a családjukban nevelkedtek) egyes esetein kívül – hogy veszélyeztetés vagy súlyos veszélyeztetés állt fenn, illetve olyan komplex problémák alakultak ki a családokban, melyek megoldása a régi értékrend mentén a már bevált eszközök alkalmazásával nem volt lehetőség. 2024. évben a megelőző évhez képest kevesebb gyermeket érintett a családból való kiemelés, 11 fő kiemelésére tett a Központ javaslatot. A kialakult helyzetekben nem volt lehetőség más megoldást találni a gyermekek számára, mely helyzetet nehezített, hogy bevonható családtag, vagy harmadik személy sem volt a család körében, akihez elhelyezhetőek lehetettek volna a gyermekek. A kiemelésnél több esetben, azonnali intézkedést volt szükséges kezdeményezni a gyermekek veszélyeztetettségének súlyossága miatt. Ezen helyzetek kezelésére nagy jó megoldás lenne a Gyermekek Átmeneti Otthonának létesítése.

A védelemben vett gyermekek száma 163 fő, a nevelésbe vett gyermekek száma pedig 172 fő. 2024. évben a kiemelések száma 11 gyermeket érintett. A gyermekeket érintő veszélyeztetettség fő okai az eddigi trendeknek megfelelően alakultak, az első helyen környezeti eredetű okok állnak (család, kortárs csoport), a gyermek magatartásából eredő veszélyeztetettségi okok állnak a második helyen, konkrétan az iskolakerülés, a nagyszámú (50 vagy annál magasabb) igazolatlan iskolai hiányzások miatt indult hatósági eljárások. Az elmúlt évben tapasztalható problémák alapján kijelenthető, hogy a szülőknél és a nagyobb gyermekekben kialakult egyfajta érdektelenség és közöny, mely a megoldási módszerek változtatását is igénylik a szakemberek részéről. Ez a megváltozott, alacsony érzelmi szint a korábbi években elindult érdektelenség érzetét is erősítették az amúgy is labilis pszichés állapotban lévő személyekben szülőknél, gyermekekben és egyéb családtagokban is. A szenvedélybetegségek – elsősorban a könnyen megszerezhető dizájn drogok használata – által okozott viselkedési problémák is sok családban okoznak gondot, mely ártalom egyre fiatalabb korban jelentkezik. Ez a tény, és az a helyzet, hogy

Humán szolgáltató Központ

egy családban több családtag is a szerhasználat rabjává vált, megnehezíti a szakemberek szociális segítő munkáját. Az észlelő- és jelzőrendszer négy szintű átalakításának megfelelően szervezzük és koordináljuk az észlelő- és jelzőrendszer tevékenységét. (lsd. 3. számú mellékletben)

4. **A Családok Átmeneti Otthona (CSÁO)**, mint a gyermekek átmeneti gondozását biztosító szolgáltatás **20 férőhellyel** áll rendelkezésre az intézményi társulásban résztvevő települések számára. A CSÁO gazdaságos működésének biztosítása érdekében üres férőhely esetén az ország egész területéről fogad rászorulókat. Az intézmény éves kihasználtsági mutatója 81,43%. A 2024. évben az Otthon lakói 47 %-ban az ország különböző településeiről, míg 53 %-ban Szekszárd és a Szekszárdi járás településeiről érkeztek. A szolgáltatás térítési díjas, a térítési díj alapját a rászoruló családok anyagi helyzete adja, megfizetése a családok számára egyre nagyobb nehézségbe ütközik. A szülők egyre jelentősebb része nem rendelkezik munkaviszonnyal, és a munkahely megszerzésére való törekvés is hiányzik, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében a szülők többsége nem vállal aktív szerepet. Tekintve, hogy gyermekjóléti intézményről van szó, az otthonban elhelyezett gyermekek fejlesztését, a szülőkkel együtt végzett csoportfoglalkozásokat, drámapedagógiai eszközök alkalmazását igyekszünk munkánk középpontjába állítani. A 2024. évben is jellemzően az egyedülálló szülős családok elhelyezése volt jellemző. A bekerülési indokok tekintetében a bántalmazás és a lakhatás hiánya a meghatározó továbbra is. (lsd. 4. számú mellékletben)

5. **A Hajléktalansegítő Szolgálat** keretén belül 2024. évben intézményünk 73 hajléktalan személyt látott el, amiből 16 ügyfelünk volt nő. A női hajléktalanok elhelyezése a szálló újjáépítése során jelentősen javult.

Egyre nagyobb számban fordulnak szolgálatunkhoz tartósan rossz egészségi állapotú hajléktalan emberek. A hajléktalan személyek átlag életkora 51.2 év. A romló tendenciákat jelzi az egyre gyakoribbá váló pszichiátriai kórképek megjelenése, valamint a pszichés állapottól nem független, növekvő agresszió jelenléte. 2024 évben is voltak kollégáinkat érintő atrocitások, illetve a Házirend megsértése miatt több esetben kellett határozatot hozni egyes személyek kitiltásáról. Ennek kapcsán az egyik személy kártérítési pert indított a Központ ellen, ami még folyamatban van.

Az utcai szociális munka szolgáltatási tevékenység alapját személygépkocsival nyújtott krízis-ügyelet képezi. A téli időszakban (november 1-től április 30-ig) bejelentésre, hívásra az utcán tartózkodó hajléktalan személyeket ellátjuk. 2024 évben 21 fő került a látókörünkbe, aki közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben éjszakázott, tartózkodott. A közterületen ellátott hajléktalanok száma 2024 évben 49 fő volt.

Hajléktalanok Átmeneti Szállása és Éjjeli Menedékhelye

A 20 férfi és 5 női engedélyezett éjjeli menedékhely férőhelyen átlagban 19 fő fordult meg, az átmeneti szálló 6 fős részlegében átlagban 5 fő elhelyezése történt 2024. évben. Az Átmeneti Szállón 5 fő volt az ellátottak száma, az Éjjeli Menedékhelyen pedig 58 fő.

Humán szolgáltató Központ

Népkonyha: az ellátottak száma 57 fő, ebből 12 fő a női ellátott. A napi egyszeri meleg étel fogyasztása a téli hónapokban a jellemző inkább, amit naponta 11.30-tól 13.30-ig.

Nappali melegedő: Az engedélyezett férőhelyszám: 50 fő. A 2023. évben az összes ellátotti száma 63 fő, amelyből 13 fő nő. (lsd. 5. számú melléklet)

A jövőre vonatkozó tervek, célok meghatározása

- A 2025. évben is szervezzük és működtetjük a prevenció programjainkat, s igyekszünk minél nagyobb hangsúlyt fektetni e feladatokra, minél hangsúlyosabban megjelenni a város és a társult települések mindennapjaiban, programokon.
- A veszélyhelyzet kapcsán kialakított online kapcsolatok, rendezvények tovább folytatása és professzionálissá tétele.
- Fenntartjuk és szorosabbra kívánjuk fűzni a kialakított munkakapcsolatokat az észlelő és jelzőrendszeri tagokkal.
- Szakmaközi megbeszéléseket, esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat folyamatosan megtartjuk, ezzel is segítve a szakmai együttműködést, a munka hatékonyságát, valamint az egyes esetekhez kapcsolódó veszélyeztetettség megszüntetését, megelőzését.
- Működtetjük továbbra is a jogszabályokban előírt speciális szolgáltatásainkat, ellátási formákat, amelyeket a Szekszárdi járás településeinek szükségletéhez igazítunk. Ehhez folyamatos együttműködést alakítunk ki a településen dolgozó családsegítővel, a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, a családok/gyermekek életét segítő szakemberekkel, intézményekkel, szolgáltatásokkal, civil és egyházi szereplőkkel.
- Lehetőségeinkhez mérten továbbra is részt kívánunk vállalni az országos szakmai közéletben. Konzorciumi partnerként a Bács-Kiskun és Tolna vármegyeiek Területi Szakmatámogatási rendszer tagjai vagyunk, így szervezzük továbbra is a vármegye szakmai életét és részt veszünk az országos szakmai munkacsoportok munkájában.
- Továbbra is igyekszünk minden pályázati lehetőséget kihasználni, hogy szolgáltatásainkat minél hatékonyabban és minél szélesebb körben tudjuk biztosítani.
- **A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekek átmeneti gondozása tekintetében a városban és a megyében is egyaránt a Gyermekek Átmeneti Otthona szolgáltatás hiányzik, amely szolgáltatás kialakítása egy meghatározó célkitűzés a következő évekre. Mindenképpen szükséges erre vonatkozóan egy szoros együttgondolkodás az önkormányzattal és az ágazati minisztériummal, hogy költséget biztosítson a szolgáltatás kialakítására. Ezen kívül az ágazati minisztériumtól segítséget várunk arra vonatkozóan, hogy legyen lehetőség a Családok Átmeneti Otthona intézményünkkel közös szakmai egységben létrehozni, működtetni.**
- **Szekszárd Megyei Jogú Várossal együttműködve a Humán szolgáltató Központ elhelyezési és a működéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosítására vonatkozó fejlesztés elindítása.**

Az intézményi beszámolót, mely azonos a jelen beszámolóval a társulás SZMSZ-ének megfelelően az elnök előterjesztésében a Társulási Tanács fogadja el. Intézményünk minden

7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

tel: 06/74 511 – 475, email cím: humanszekszard@tolna.net

Humán szolgáltató Központ

társult település önkormányzati testülete előtt az adott településre vonatkozó beszámolót ismertette és elfogadtatta.

Szekszárd, 2025. április 28.

Tisztelettel:

Tolácziné Varga Zsuzsanna
Tolácziné Varga Zsuzsanna
HSZK intézményvezető

Mellékletek:

1. számú melléklet: Beszámoló a HSZK Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2024. évben végzett szakmai tevékenységéről
2. számú melléklet: Beszámoló a HSZK Közösségi Pszichiátriai Ellátás 2024. évben végzett szakmai tevékenységéről
3. számú melléklet: Beszámoló a HSZK Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 2024. évben végzett szakmai tevékenységéről
4. számú melléklet: Beszámoló a HSZK Családok Átmeneti Otthona 2024. évi működéséről
5. számú melléklet: Beszámoló a HSZK Hajléktalansegítő Szolgálat 2024. évi szakmai tevékenységéről
6. számú melléklet: HSZK organogram
7. számú melléklet: Táblázat a HSZK külső ellenőrzéseiről